

V torak, četrtrek in soboto
izhaja in velja v Mariboru
brez pošiljanja na
dom za vsa leta 8 gl. — k.
za pol leta . . 4 . . —
za četrt leta . . 2 . . 20 .

Po pošti:

Za vsa leta 10 gl. — k.
za pol leta . 5 . . —
za četrt leta 2 . . 60 .

Vredništvo in upravišstvo
je na stolnem trgu (Dom-
plat) hišna št. 184.

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniha:
Za navadno dvestopne
vrsto se plačuje
6 kr., če se tiskane 1krat,
5 kr., če se tiska 2krat,
4 kr., če se tiska 3krat.
veče pismenke se plaču-
jejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati
kolek (štempelj) za 30 k.
Rokopisi se ne vračajo,
dopisi naj se blagovoljno
frankujejo.

Št. 62.

V Mariboru 27. avgusta 1868.

Tečaj I.

„Ceterum censeo“ štirskega dežel. zbora.

„Sicer pa vendar le mislim, sta se ima uničiti volitev slovenskega poslanca g. dr. Fr. Dominkuša!“ Ta Katonov ključ je vselej modri konec vsega modrega pretresovanja v zadevah volitve mariborskega, bistrskega in št. lenardskega volilnega okraja, naj že preiskuje imenovano slovensko volitev ali deželni odbor sam, ali kakošen pododbor ali iz raznih elementov sestavljena komisija; naj jo preiskuje in sodi deželni odbor prvič ali drugič vedno isti: Ceterum censeo! Deželni zbor sam se že dolgo obotavlja podpisati to trdo sodbo; ker pa vendar mora nekaj storiti, volitve pa odobriti noče, ker je slovenska volitev, jemlje deželni odboru debele volilne zapisnike in jih pošlje k Ponciji, da jih temu zopet odvzeme in izroči Pilatu, od ktere ga se vrnejo zopet pred deželni odbor itd. itd. Konec bomo izvedeli še le v četrtek, ko bo deželni zbor moral govoriti svojo odločivo besedo.

Upajmo, da mu do tje izdela v ta namen voljeni odsek vestnejše in resničnejše sporočilo, kakor je ono, katero je izdelal in predložil deželni odbor. Nimamo niti prostora, niti vseh potrebnih dokazil pri rokah, da bi dež. odbora sporočilo od vrste do vrste preiskavali in ometavali, storili bodo to — kakor smemo upati — itak v deželni zbornici slovenski poslanci, katerim so pri rokah dotični zapisniki in uradna poročila.

Na prvi pogled pa se že vidi, da je sporočilo sestavljeno z namenom ovreči volitvo, in da preiskovalcev in sporočevalcev ni vodila potrebna nepristranost in objektivnost. Kar bi, če tudi le v očeh volitvenih nasprotnikov, utegnili volitev nepravilno in nepostavno kazati, vse to je z veliko marljivostjo sestavljeno in nakopičeno, če tudi, vsaj v sporočilu ne, nikjer ne dokazano; kar pa bi govorilo za volitev in za dopuščanje g. dr. Dominkuša v deželni zbor, to se je ali hoté ali nehoté, vendar pa nedosledno prezrlo z isto ljubeznijo do Slovencev, ktera je bila menda kriva, da je nasvet naj se zavrne volitev dr. Dominkuša, edini predlog, ktere ga je stavil deželni odbor v zadevah 420.000 štirskih Slovencev.

Prvo, kar pelje deželni odbor v boj proti volitvi, je to, da se volilni zapisniki niso okrajnemu uradu v preiskavo in potrditev predložili. Če se dobro spominjamo seje, ko je govoril deželni odbor in zbor o volitvah svoje nemške večine, imela je velika večina volilnih aktov tekoče dobe deželnega zbora isto pomenjkljivost, ki pa ni ene nemške volitve neveljavne ali nepostavne storila.

Če hoče deželni zbor volilno postavo do zadnje pičice izvršeno imeti, gotovo nimamo nič proti temu, tirjamo pa dosledno, naj poišče volilne zapisnike svoje nemške večine in vrši postavbo.

V 2. točki se spoddiklje dež. odbora sporočilo nad tem, da so bili v 8 srenjah srenjski župani sami volilni komisarji, da torej tu ni bilo postavne volilne komisije. Prvi stavek puščamo veljati, nikakor ne družega. Dokler nam deželni odbor ne dokaže, da v navedenih 8 srenjah ni župan volilne komisije ustanovil v družbi z občinskim svetovalecem, kar je gotovo lahko storil, mora se domnevati, da je bila komisija postavno ustanovljena. In ti nesrečni volilni komisarji, ki morajo biti Slovincem dvakrat na škodo! Volilni komisarji so bili skoraj povsod možje nemške stanke, celo kandidati in zdaj izvoljenci te stranke. Naj imenujemo tu le gg. Feyrera, Brandstätterja, stotnika Seidelna, Forstera, Wretzelna, Hellerja itd. Da ti možje svojega upliva kot komisarji niso v prid Slovincem rabili, veroval nam bo na besedo tudi on, ki ni sam videl razdraženosti, po kateri se je nemška stranka za časa vo-

litev posebno v mariborskem okraji odlikovala. Lepo ilustracijo k tem besedam nam daje resnična dogodka enostransko zasukane 3. točke odboro-vega sporočila.

Ta točka se glasi: „V 3 srenjah: Fravhajm, Morje in Loka ni bilo nobenega volilnega komisarja“. Resnica pa tako-le pripoveduje: Okrajni urad je bil za te občine, v kterih je narodna zavest prav posebno vzbujena, kot volilnega komisarja izvolil nemškujočega vinskega kupca iz bližnje okolice mariborske g. M. Wretzelna. Ta si je mislil, da bo bolje služil svoji stranki in namenu, ki mu je to čast naklonil, če ne spolni svojega posla v teh občinah. Ker pa te niso hotele svoje volilne pravice izgubiti, so večkrat okrajni urad prosile, naj jim pošlje volilnega komisarja. Naposled jim je bilo povedano, da pride okrajnega urada pristav pl. Függer kot volilni komisar. Ta se je res prikazal v teh občinah, pregledal volilne zapisnike, našel jih v najboljem redu; da pa bi ne zamudil premnogo časa, zaukazal je občinskim predstojnikom, naj sami opravijo prvotne volitve in mu protokole v podpis predložé, kar se je tudi zgodilo. Da je to istina, kaže zaupnica, ktero so prvotni volilci teh srenj g. dr. Dominkušu poslali.

Tako je delala ta stranka pri volitvi, — g. Carneri je celo skušal v vlogi na deželni odbor ovreči volilni akt, ktere ga je sam vršil, ko je videl, da so Slovenci zmagali — in kako poroča vse to pristranost deželnega odbora?

Na dalje nahajamo v sporočilu očitnih neresnic. V 6. točki pripoveduje, da se v leitersberški srenji volilci niso prav povabili in da so se po hišah iskali, ker jih k volitvi ni bilo o določenem času. Kdor kolikaj pozna vestno in vzorno uradovanje ravno te srenje, kteri je g. dr. Radey skrbni pravni svetovalec, mora deželni odbor obžalovati, da si je izvolil ravno to srenjo kot sredstvo proti volitvi g. dr. Dominkuša. Protest in resnična, avtentična pripoved volilnih dogodkov, ktero smo včeraj videli in ktero je srenja leitersberska odposlala v Gradec, podučila bo dež. odbora poročevalca, da je bila nesrečna misel rabiti in le imenovati to srenjo.

Tako bi še marsiktero dlako lahko navedli, ktero smo našli v sporočilu in dokazali, da volitev sama na sebi ni tako črna, kakor nam ali prav za prav si jo malajo naši nasprotniki, tudi ko bi ne bilo pri njenem pretresavanju sledečega splošnega vodila.

Kakor je vsaka reč proizvod svojega časa in se ima torej tudi z ozirom na čas in okoliščine soditi, tako so posebno sedanjí deželni zbori glede načina kako so se volili, zelo prisiljena deca svojega časa in se mora ravno pri njih staviti marsikaj na račun nujnosti in vihre, kar bi pred postavbo samo ne obveljalo. Prvotne volitve za sedanjí deželni zbor so se imele v mariborskem, kakor tudi v drugih okrajih izvršiti v enajstih dneh, kajti prezidjalni ukaz, ki je določil, da imajo biti prvotne volitve 16. januarja 1867 gotove, se je izdal 4. januarja in je prišel predstojnikom še le 5. jan. v roke. Če hoče torej deželni odbor v svojem postavnem pedantizmu dosleden biti, mora vničiti volitve celega deželnega zbora štirskega. §. 18 volilnega reda tirja, da se ima volilni dan tako postaviti, da so vse potrebne priprave že končane, ko je treba voliti. Kdor bi hotel vse te priprave, kakor so; oklici do županov, sestavljenje volilnih zapisnikov, potrjenje zapisnikov od strani okrajnih uradov, vabila posameznim volilcem itd., v enajstih dneh izvršiti pri neurjenosti naših županov in v zimskem času, ko je v ne- kterih krajih, kakor v slov. gorica občenju med srenjami in oddaljenim uradom zelo težavno, če ne ravno nemogoče, moral bi delati z deželnimi odborniki, ne s kmečkimi župani. Po strogi postavní sodbi se je torej pri vseh

Listek.

Nekaj reči iz prejšnjih in zdanjih časov.

(Priporočeno kranjskim zgodopiscem časnikarstva.)

Zelje gosence žró, turšica pa v naši ljubljanski okolici lepo raste in če veter zapihlja, zaziblje se visoka zelenjad čez vso njivo, in meni samotnemu sprehajalcu se zdi, kakor bi mi sem izmed široko- in dolgopatne turšice na uho šumelo, kako sva nekda — pred 11 leti — z lastnikom, izdajateljem in odgovornim vrednikom ljubljanskega „Tagblatta“ tam gori na gradu luknjice kopala in fernikolo igrala.

Ob taistem času pak ti nisi še politikoval, ljubi in dragi lastnik, niti nisi bil za vredovanje „Tagblatta“ odgovoren, temuč vse tvoje misli in težnje so se na to obračale, kako boš mojo kroglico zadel, ali svojo na pravo mesto zapodil po pravilih kakoršna smo imeli. Ob taistem času tudi nisi v svojem listu zabavljaj čez politikovanje mladoletnih Slovencev, kajti med vsemi si bil ti najbolj mladoleten, bil si kakor en knofek majhen in teneč, in ko bi bil iz ljubljanske gori po gošči na grad prišel povodnji mož, del bi bil lahko tebe in mene vsacega v en žep in naji odnesel v Orcus, in „Tagblatt“ bi ne imel vrednika in „Slov. Narod“ ne današnjega listka.

In ob taistem času je še črno zagrinjalo ležalo čez naše dni. Tebi se ni senjalo, da te bo en Dežman polastil se, in te posadil pred-se in izza tvojega hrbta s svojo nemškujočo palico po Slovincih posezal. Tačas se še Dežman Slovanstvu ni bil izneveril, tačas ni še v slovenski politiki dlake klal, tačas je slavil še „slavo Slavjanov“ in ni v nemškem listu nahajal ljudski list za kranjske Slovence. In ti? Ti si se z menoj prepiral v jeziku, kte-

rega je mene učila pošena mila majka v dolenskih hribih, in tebe sloven-ska odgojnica in postrežnica od sorskega polja.

Ali Bog rojenega ljubljancana in sina prostega očeta ni zato ustvaril, da bi eden kakor drugi na ljubljanskem gradu fernikolo igral in luknjice kopal. In če je vsegavedni Bog že pred stvarjenjem tinte in papirja, pred iznajdbo tiskovine in časopisja vedel, da mora pred koncem sveta na Slo-venkem med drugimi nepotrebnostimi in zli tudi „Laibacher Tagblatt“ biti in beli dan zagledati, ako je vedel in dopustil, da bo dežman na vidu za narodov blagor oslepil: raje vidim v svojem egoizmu, da ga ti za palico držiš in vodiš po jasnih labarintih ljutomerskega tabora, študentovskega shoda itd. — kakor da bi ga moral jaz. Kakor po postavi gregorijanskega koledarja ni vsak dan petek, tako tudi midva nisva mogla dečka ostati in v lepi zloščini vsako popoldne na ljubljanski grad dirjavati.

Za tega delj si jo koj po prvih razredih gimnazije potegnil v blažene dežele matere Germanije, ktera je, kakor smo iz ščenfesta na Dunaji zvedeli še vedno devica, da si je že tako mnogo poštenih sinov in tako mnogo lumpov rodila. Šel si v starodavno mesto, od koder jed prihaja, ki na miznih listih v krčmah velicah mest zaznamovana stoji „Augsburger mit Erdäpfel 14 kr.“, od koder v naše kavarne dobivamo staro, pa vendar še boje drago politično deklico diplomatov za veselje, namreč „Augsburger Allgemeine“, po besedah nečega profesorja dunajske univerze eden glavnih virov za novejšo zgodovino. In ni ti bilo treba tam gori med Nemci na univerznih klopek suhih pandekt premetavati, ni latinskega participija pre-mišljati, niti logaritmov razbirati, niti rimske ustave in agrarnih postav obeh Gradov študirati, temuč učil si se knjige prodajati, morda tudi pojme o zalaganji in tiskanji teh in taci reči. Dobro podkovan v znanji, kako se

finančnemu ali cestnemu odboru. Prvi predmet dnevnega reda je: 1. branje vladnih predlogov. V posvetovanje o predlogu glede spremembe srenjskega reda in srenjskega volilnega reda in pa mestnega statuta celovskega se voli po nasvetu dr. Mertliča odbor 9 poslancev, ravno tako za predlog o svobodi zemljišč. Predlog o šolskem nadzorstvu se izroči šolskemu odboru.

Drugi predmet je nasvet poslanca Canavala, naj se pošlje ministerstvu zaupnica. Nasvetovalec sam trdi, da mu ni treba svojega predloga v širokem govoru podpirati; reč je jasna. Prav mu damo, čem manj besed se zgubi o zaupanju do ministerstva, tem bolje. Nasvet se izroči političnemu odboru, kateri se tekoj izvoli. Na dalje se voli narodno - gospodarski, šolski, finančni odbor. Nasvet o ustanovitvi mesta za petega sekundarnega zdravnika pri deželnih dobrotih zavodih, kateri bi se posebno rabil v norišnici in mesta za višega postrežnika in postrežnice se izroči po kratkem besedovanju narodno-gospodarskemu odboru.

Posl. Nagel poroča v imenu deželnega odbora o cestni postavi. Deželnega odbora nasvet se predá narodno-gospodarskemu odboru. Konec seje nekoliko pred 2 uro popoldne, prihodnja seja v četrtek.

D o p i s i.

Iz Ljubljane, 24. avgusta. [Izv. dop.] (Iz deželnega zbora; Sokol; politično društvo.) Naši narodni poslanci so kakor je čutili storili hvalevredni sklep, da bodo rabili le slovenski jezik pri razpravah deželnega zbora, vsaj nam kažeti to prvi dve seji. To je tudi edino pravo, ker sme narod slovenski zahtevati od njih, zatorej pričakujemo, da ne opešajo na tej poti, ter se ne vrnejo zopet k tujščini, kakor poprejšnja leta. Ne bodem o tem govoril več, ker je „Narod“ itak že izrekel prav jasno in dobro misel o tej sicer naravni stvari.

V obnem zboru, ki ga je imelo te dni društvo „Sokol“ in ki je bil obilo obiskovan, sklenilo se je enoglasno, da se hoče društvo „in corpore“ vdeležiti drugega slovenskega tabora v Žavci. Utegne tedaj priti kakih 50—60 Sokolov, nadjamo se pa, da še mnogo družih ljubljanskih rodoljubov gre s Sokolovci. Ako bo le mogoče delali bodo Sokolovci tudi slavno znane piramide in druge gimnastične vaje pri tej priliki.

Osnovni odbor novega političnega narodnega društva nabira ude in pričakujemo, da kmalu skliče občni zbor, ker se je že mnogo udov vpisalo. Še enkrat se vabijo vsi rodoljubi slovenski, da ne odlašajo pristopa svojega naznaniti odboru. Treba je, da se kmalu skliče občen zbor, ter da društvo voli definitivni odbor in prične svojo delavnost. Posla bode mnogo, dobro je tedaj da prej ko mogoče začnemo.

Iz Tolmina 22. avg. [Izv. dop.] B. — Kakor je Tolmin prijazen in lep kraj na slovenski zemlji, vendar se zdi, da narodni duh v njem še precej sladko spava. Res je sicer, da se niso njegovemu razvoju do zdaj ugodne okolnosti kazale, a po zdaj hoče to, če Bog da in sreča junška, drugače biti. Dobimo namreč vsled nove organizacije za okrajnega sodnika vnetega Slovenca g. Abrama, in za c. kr. okrajnega poglavarja g. viteza And. Winklerja. Pod njegovim vladanjem upamo, da zadobi slovenski jezik vse tiste pravice, ktere mu gredo po božjih in človeških postavah. Z njegovo pomočjo pričakujemo, da Tolmin staro, zamazano obleko sleče, in se v novo čisto oblači obleče. Nadjamo se, da mesto nemških ali laških napisov, kterih je za vsakim voglom polno, dobimo slovenske, ki bodo pričali, da ne zaničujemo materne jezika, in da s tem sami sebe spoštujemo. Novega g. poglavarja čaka toraj veliko dela, ktere ga se mora nevtogoma lotiti. Davkarske knjižice n. pr. so bile do lanskega leta nemške in italijanske, lani so se pa popolnoma poitalijančile, ker se je meja italijanskega kraljestva Tolminu približala. Dalje čaka Tolminsko-Crkljanska cesta, ki je za Tolmince prevažna, že toliko let zastoj dovršitve. Cerkljani so sicer svoj del ob Idrici izdelali, a na Tolminski strani je še vedno taka pot, kakor je bila. Nasproti se je pa vedno cesta čez Hum silila, akoravno se je sprevidelo, da se za more le z velikimi stroški v dobrem stanu hraniti. Upajmo, da bo modra roka poglavarjeva tudi tukaj pomagala in železno srajco stare razvade slekla. Da se nam pa te želje vresničijo, moramo g. poglavarju obljubiti, da najde v nas zveste podpornike, ker le tako bode zamoglo njegovo delovanje v resnici sadonosno postati. Veselimo se tudi mi g. Winklerjevega in Abramovega prihoda presrečno, ter v nadi boljše prihodnosti doživeti obema nasproti kličemo: „Dobro došla, zvesta Slovenca!“

Tudi naša čitalnica, ki je gledé dolgoti svojega obstanka prva na Goriškem in druga ali tretja na Slovenskem, se ne sili preveč z besedami, in zdi se, da tudi ona na neki brezimni in skriti boleznj boleha. Bilo bi jej brž ko ne tudi nji „dohtarja“ treba, kakor ga je nekdo za goriško nasvetoval. In glejte! goriški je „dohtar“ pomagal, poskusimo, morda bo tudi naši, saj takih mož nam vendar ne manjka. Upajmo, da se bo naša čitalnica kmalu okrepila, da jo ne prekosí bližnja sestra, dasiravno ima veliko manj podpore in moči, kakor naša. Zdaj še celo kmetje pravijo, da odkar je vrlj g. Lavrič oče tudi te čitalnice, Tolmin zapustil, je narodni duh, mesto da bi se bil okrepil in ojačil, še pošati začel. Na noge tedaj Tolminci, da ne bode naš trg le po prijazni legi, ampak tudi po gibanji narodne zavdnosti slovel!

Zdaj v jeseni sicer pričakujemo novih zabav v čitalnici, ker se di-jaki iz Gorice domu povrnejo, a če ne bomo precej pomagali, bojim se da pride naša čitalnica po njih odhodu le iz dežja pod kap. Zadnji čas toraj, da se zopet iz blata vzdignemo.

Iz Dunaja 24. avg. G. H. [Izv. dop.] Ali ste že videli na trgu dve stari razkuštrani babi, ki sti razkačeni in razdivjani s svojim hripavim glasom vse ena čez drugo rohneli in kričali? Tako zdaj v svoji zagrizenosti gostoliti obé „Pressi“ in ž njima cela vrsta tukajšnjih enako mislečih nemških listov nad Čeha in nad Poljake in nekoliko celo — Bog nam grehe odpusti po svojih poslancih smo nedolžni in ne zaslužimo te ljubeznjivosti —

tudi na nas Slovence. Da so si Čehi upali samó deklaracijo poslati in ne prikazati se na deželnem zboru, to je „Pressi“ grozovita nesramnost, velika izdaja, in s tacimi ljudmi, kakor so ti Čehi spravo delati, bi bila za plemeni svobodoljubne Nemce „samoskrumba“. Zatrete se morajo ti avstrijski fenijanci! Ravno tako se Poljakom leviti beró, med kterimi se je slavnj poljski domorodec, kateri pa je že zdaj „abgetakelt“ kakor pravijo naši listi, predrznil nasvetovati, naj vsi državni poslanci odpovedó se poslanstvu, med kterimi je celo rajhsratov govornik Zyblickievič, spoznavši svoj in svojih kolegov greh nasvetoval, naj poseben odbor ustavo revidira. Zoper te „potomce tistih temnih hetmanov, ki so potrpljivim poljskim kmetom kožo čez ušesa vlačili, in ki nekaj za dom storiti mislijo, če v Parizu svoje premoženje zasamopašijo“, pljuje stara Presse, tista stara Presse, ki jih je tolikokrat že božala (kakor je bila ene dvakrati tam po zimi tudi nas Slovence že potepljala kot pokornega dečka) strup in ogenj in toži, kako more ta poljski zarod tako zaslepljen biti, da ne vidi izvrstnosti in krasne svobode v Cislajtjaniji. Zoper Avstrijo, kakor je zdaj, pravi ta list, vse ruje. Ruje ogrska levica, rujejo Čehi, in (o Bog!) rujejo še Poljaki, kterim je denašnja ustava prava „stiftshütte“, rujejo Slovenci, ki via Zagreb v Belgrad težijo, rujejo italijenissimi v Trstu itd. itd. V prerajstvu Avstrije je prava narodna mačja godba.

Če je že v posameznem življenji veljavna skušnja, da se prijatelj še le prav spozná v prepiru in v medsobnih diferencijah, moramo reči, da so taki glasovi od vladnih listov prav koristni, kajti Poljaki bodo spoznali svoje prijatelje in tistim, kolikor jih je morda še med nami Slovenci, da tudi od denašnjega stanja kaj za Slovence in njih narodni napredek upajo, bodo se vendar oči odprle in dva zbora, kranjski in goriški, kjer je slovenska večina, bosta odločno pridružila se drugim avstrijskim Slovanom in nove mu boju, ki ga bomo gotovo še potem imeli, kličemo, kakor Čehi: na zdar! Udati se ne smemo, pustiti moramo utiliteto in tisto „praktično“ politiko, ki nas v praksi pogublja, ki nam za boljo bodočnost jezove stavlja. Naj nas vladni listi denuncirajo, da gravitiramo k južnim Slovanom, mi jim odgovorimo določno, da ko bi že kam gravitirali, gotovo ne moremo tjejak, od koder je že milijone naših slovanskih bratov smrt našlo, od koder se tudi nam vriva pod lepim imenom kulture narodna smrt.

V Peterburgu, 3./16. avgusta. [Izv. dop.] V moj zadnji dopis se je vrnil tiskarni pogrešek, ktere ga ne morem zamolčati. Neki ladiji, ki se imenuje „Taman“, ste Vi dali ime „Toman“. To bi znalo kakega bralca Vašega lista na napačno misel napeljati, da je naše admiralstvo tako navdušeno za Vašega Beusta in njegovo politiko, da celo njegovih občudovalcev imena našim ladijam daje. To bi bila velika zmota. V našem vojnem mornarstvu, to je, med častniki vlada naj čistejši slovanski duh. Ni ga mesta v celi prostorni Rusiji, da bi bilo tako za slovanstvo vneto, ko Kronstadt, glavni stan naše flote. Znano Vam bo, da so o priliki sedemdesetega rojstnega dne Palackega častniki naše baltiske flote poslali mu album z podpisom: „častniki severo-slavjanske flote“. Ime dr. Tomana pa do nas ni še prislovelo. Toliko v pojasnilo. Naj nadaljujem, kar sem bil pričel v poprejšnjih listih.

Nikolajске (peterburg-moskovske) železnice vendar le ni dobilo moskovsko društvo, čeravno so bili njegovi pogoji najugodnejši za državo. Že je bilo skleneno, da se ima dati temu društvu. Večina ministrov je pogodbo, ki se je imela z Moskovčani napraviti, že potrdila. Pa zadnji trenotek pregovori grof Bobrinski carja, da najse da francozkemu društvu, ktero se zdaj „Veliko društvo ruskih železnic“ imenuje. Car skliče še enkrat ministre, in jih nagovori precej tako, da ni bila razprava več mogoča. Tako je bila stvar rešena na korist tujcev. Grof Bobrinski je neki carju rekel: „ako „Veliko društvo“ te železnice ne dobi, ne bo moglo svojih dolžnosti do države spolnovati“. Res, to društvo dozdej še nobene dolžnosti ni spolnilo. Prevzelo je že veliko železnice, ki jih ni naredilo. Prevzelo je tudi tisto iz Moskve na jug, pa je še delati ni začelo. Moramo jo zdaj sami delati. Če bi se ti francozki ustneži ne bili k nam pribahali, bi imeli mi že veliko več železnic. Koliko dragega časa se je potratilo s pričkanjem, ktero smo imeli s tem društvom, da naj se dela loti! Z ene strani je to sreča za nas. Ko so se pri nas začele železnice graditi, se je mislilo, da brez tujcev ne opravimo nič. Zdaj pa vidimo, da sami veliko več premoremo kot tujci. Vse železnice, ki jih sami delamo, od prve do zadnje, tako napredujejo, da je veselje. To je naš ponos, in povzdiguje neizrečeno narodno zavest. Zdaj še le prav sami v sebe zaupanje imamo. Zdaj še le prav vidimo kaj smo, in kaj so tujci. Kakošen razloček je med domačimi našimi in tujimi podvzetniki, Vam bodo razjasnile sledeče vrstice.

Po železnici iz Kursa v Kijev bodo že tega meseca vozovi stekli, in na spomlad bo odprta. Po oni iz Vitebska v Orel se bo med Vitebskim in Roslavlom tudi že ta mesec vozilo. Tista iz Lipecka v Grjaze ima vsak čas gotova biti. Iz Olyjopola v Jelizavetgrad ie ravnokar dodelana, iz Jelizavetgrada v Kremenčuk pa se tako hitro dela, da bo to leto zgotovljena. Že se je začela graditi tudi iz Kremenčuka čez Poltavo v Herkov, ki bo 247 vrst dolga. Ravnokar so se začele napravljati še sledeče: iz Bendra v Kišenjev, ki bo dolga 66 vrst (govori se, da se tudi začenja že nadaljevanje njeno iz Kišenjeva v Jasij na Moldavskem); iz Troicke Lavre v Jaroslav se je začela pretečane meseca; iz Grjas (postaje med Kozlovem in Voronežem) v Borisoglebsk jo dela 6000 delavcev. To železnico gradi borisoglebsko „zemstvo“ samo. Naj bolj hitro gre delo izpod rok pri tisti, ki bo peljala iz Kursa čez Harkov k agovskemu morju. 43.000 delavcev je pri delu.

Sicer imam danes o železnicaš se to-le povedati. Saratovsko „zemstvo“ je dobilo pravico, da napravi železnico iz Tambova v Saratov. Knjez Suvarov in grof Adlerberg sta prosila za pravico, železnico iz Bresta-Litovskega čez Pinsk v Brdičev narediti. Rešeno je pitanje, kdo bo delal tisto iz Ribinska do Osečinskaje (postaje peterburg-moskovske linije) Oglasila sta se dva za to pravico: trgovec Gorbov in polkovnik Kirjejev in drugi. Gorbov je hotel 3 milijone r. s. podpore od države, Kirjejev nič. Podelila se je tedaj pravica Kirjejevemu društvu. Tudi uralsko-sibirska

volitvah grešilo že proti §. 18. volilnega reda, kakor se je še bolj grešilo proti §. 17. občinskega volilnega reda, ki je v zvezi z deželnim volilnim redom, kateri §. določuje 14 dni kot najkrajši obrok za reklamacije in pritožbe.

Da bi teh neprilicnosti in nepostavnosti deželni odbor in zbor ne bil videl, ko je bil judex in popria causa ne moremo verovati, dokler sedi v njegovi sredi toliko praktičnih in teoretičnih pravnikov. Videli jih je, a pokrili s širocimi plaščem bratovske strpljivosti, vodila ga je misel, da se ne sme niti od časa niti od ljudi več tirjati, kakor storiti morejo, in prav je storil. Merila, katero je za vse volitve veljalo, deželni odbor ne pušča veljati za volitev slovenskega poslanca; kroz debela očala postavnega pedantizma para dlako, katero je našel v mariborski volitvi. Naj para!! Slavni deželni zbor pa naj pazi, da ne zagazi na pot svojega odbora, da ne postane stranka z vsemi napakami tam, kjer bi imel biti nad vsemi strankami vzvišen sodnik. Sicer pa Slovenci mirno pričakujemo deželnega zbora sodbe, naj bo že za nas ali proti nam.

Če slavni zbor tega do zdaj še ne ve, prepričal se bo, da Slovencee može svojega zaupanja tudi dvakrat voliti; da ima tudi Slovenec svoj: Ego vero censeo!

Iz deželnih zborov.

2. seja deželnega zbora kranjskega 24. avg.

(Izv. sporočila.)

Prične se seja ob 1/211 uri in se prebere ter potrdi zapisnik zadnje seje. Prvosednik naznani več prošelj in peticij, ki se vse izročijo peticijskemu odseku.

V finančni odsek se izvolijo: gg. dr. Bleiweis, dr. Costa, Kromer, grof Margheri, Dežman, grof Barbo, Treo, prošt Kos in vitez Gariboldi. Pred volitvijo peticijskega odseka predlaga dr. Toman, naj se jih mesto 5 členov, voli v ta odsek 7, ker bode dobajalo gotovo mnogo prošelj deželnemu zboru in bode imel vsled tega ravno ta odsek največ opravila. Predlog se sprejme in volijo se v peticijski odsek: gg. Langer, dekan Toman, Svetec, vitez Kaltenegger, Pintar, dr. Prevec in Koren.

Dr. Bleiweis naznani, da se je med tem finančni odsek vstanovil ter izvolil njega za prvostnika in grof Margheri je za zapisnikarja.

Na dnevnem redu je več predlogov deželnega odbora zaradi prejema raznih ustanov v oskrbljevanje po deželnem odboru. Poročevalec dež. odbora g. Kromer bere prvi predlog zaradi prejema nekaterih ustanov za obnemogle vojake, kakor Metelkove, ustanove postonjske jame in družbe ljubljanskih gospd.

G. Pintar stavlja predlog naj se izročijo vsi ti, kakor tudi sledeči predlogi dež. odbora, kateri spadajo v to vrsto, finančnemu odseku, da jih pretrese ter o njih poroča zboru. Treba bode se porazumeti z vladov marsikteri zadevi, preden se prevzamejo ti zavodi v lastno gospodarstvo. Posebno pri Glavarjevi ustanovi si pridržijo govornik besedo za nekatere opazke.

G. Dežman je zoper ta predlog ter povdarja, da je to zoper parlamentarne šege, da bi se predlogi kakega odbora zopet novemu odboru v pretres dajali.

G. dr. Costa: Zoper to, kar je omenil g. Dežman govori navada prejšnjih zborovanj, ker so se tudi poprej oddajala sporočila posameznim odsekom. Deželni odbor stavlja predlog, naj se prevzamejo ter ustanove le z gotovimi pogoji, treba je tedaj, da zbor te pogoje dobro pretehta in pretrese. Tudi se ne ve ali bode vlada vse te pogoje sprejela ali ne.

G. Dežman se čudi da dr. Costa kot člen dež. odbora govori tako zoper dež. odbor. Ni dobro če to storimo, kar svetuje g. Pintar, ker se morebiti v prihodnje deželni odbor ne bode trudil, da na tanko izdela svoja sporočila, če bo vedel, da pridejo itak posebnemu odseku še v roko.

G. Kromer: V imenu dež. odbora ne morem reči, da bi bil zoper predlog g. Pintarja. Omeniti pa moram vendar, da so se prevzele že važnejše ustanove dasiravno se niso oddajale v pretres posebnemu odseku. Zarad prikrajšanja opravil bi bil zoper predlog g. Pintarja.

utegno knjige naročati v Gothi in Vajmaru, v Leipzigu in Berlinu, priromal si iz Germanije zopet v našo slovensko deželo, kjer ti je zibel tekla, kjer si otročje igre igral. In veselilo me je, ko sem čul, da slovenskega nisi popolnoma pozabil in djal sem svojim prijateljem in tvojim nekdanjim, to bo pošten človek, ki ne bo pozabil, da je nemškega očeta sin, kateri se pa ne bo med nami domačini, med kterimi se je sam udomačil, s svojim, ali svojega očeta germanizmom tako širokoperil, kakor se nekteri drugi.

Ko si v Ljubljano prišel, našel si „Turnverein“, kjer je cvet nemške moške inteligencije, kjer je reprezentativstvo telesne moči in zdravosti. kjer so „mezgovite kosti nemških turnerjev“ kakor zna „Presse“ povedati, ob enem, kjer je vse najbolje in kjer je slovenski patrijot Dežman. To se vé, če mi je neki kmet, vidé te nemške reprezentante moči, djal: šest nas, pa z eno mokro vejo vso krđel zapodimo; to se vé, če ti reprezentantje telesne moči iz bojazni pred prehlajenjem v meseci avgustu in iz bojazni pred zgodaj nastopajočim „mrakom“ že v pasjih dnevih v zimskih prostorih (zakurjenih?) telovadijo, kakor „Laibacherica“ svetu vé povedati — tega ne veruješ in misleč aut Caesar aut nihil, bolje v vasi prvi, kakor v Rimu drugi — si se med nje ustopil in si njih, Bog te jim požegnaj!

Pa so te naredili lastnika, izdatelja, odgovornega vrednika, in so ti za nameček nekaj let na hrbet naložili, da jih imaš štiri in dvajset in lahko zabavljaš tacim, ki so se sicer mnogo več učili kakor ti, ki so se tudi s politiko mogli laglje pečati kakor ti, o kterih si pa tvoj list domišlja, da niso majorên, ergo ne smejo politikovati, če ne s Tagblattom.

Da! Dežman te je ogledal skozi očala narodnega nasprotja in nemškutarije in je znašel, da si političen genij, kakor on, in da bosta s svojim Tagblattom zapodila, potepla in pobila našo politiko kakor Samson z oslov-

Pri glasovanji se sprejme predlog g. Pintarja z večino glasov in bere g. poročevalec Kromer še druge predloge deželnega odbora. Le ti so: Da se prevzame v lastno gospodarstvo ustanova za dijaške štipendije, Trevisinijeva vojaška ustanova in ustanova družbe ljubljanskih gospd od leta 1867. Pri vsaki posamesni ponavlja g. Pintar svoj predlog, ki se tudi sprejme z večino in se izročijo vsi ti predlogi finančnemu odseku.

Prošnja občine Loški potok izroči se peticijskemu odseku. Pri ustanovi ljubljanskih gospd izreče ves zbor zahvalo ter se vzdigne raz sedežev.

Prihodnja seja je v sredo. Dnevni red: Predlogi deželnega odbora o Glavarjevi ustanovi, in več predlogov, ki zadevajo deželno prisilno delavnico. Seja se konča ob 1/21 uri.

2. seja deželnega zbora štirskega 24. avg.

(Izv. sporočila.)

Deželni glavar grof Gleispah prične sejo ob 1/211 uri. Izmed slovenskih poslancev so nazoči gg. dr. Vošnjak, dr. Prelog, Lipold, Lenček in Rak. Perovodja dr. Baier.

Predsedniku se je izročil nasvet dr. Schloffera in 33 tovarišev, naj se Nj. veličastvu izreče v posebnem pismu zahvala dežele za potrditev državnih osnovnih, zlasti pa verskih postav; pismo naj izdela 9 odbornikov. Z nasvetom se bo ravnalo po zborovem poslovniku.

Na dnevnem redu stoji predlog posl. Pfeifera zavoljo prodaje drž. posestva Eisenerz, kateri hoče da se prodaja ustavi in da se odstrani §. 41 deželnega reda, ki predpisuje, da deželni zbori ne smejo med seboj v nikakoršno zavezo stopati in tudi oklicev ne izdajati. Prvi oddelek svojega nasveta prekliche nasvetovalec sam, češ da se je na Dunaji sam prepričal, da se prodaja redno pripravlja. Drugi oddelek glede §. 41 dež. reda ni našel potrebne podpore.

Dr. Stremayr poroča o novih volitvah. Dr. Schreiner sen. našvetuje, naj se potrdi volitev dr. Heschelna, Seslerja, Brandstätterja, Scholza, dr. Schmidta in dr. Tunnerja. One volitve pa, pri kterih ni videti, da bi bilo vse v postavnem redu, naj se izročijo posebnemu peteričnemu odboru v pretres; odbor naj potem poroča v prihodnji seji. Nasvet obvelja. Odbornike smo navedli v zadnjem listu.

Za perovodji se volita posl. dr. Baier in dr. Neekerman.

Za potrjevalce brzopisnih zapisnikov se volijo: dr. Baltl, Pauer, gf. Fr. Attems, prof. dr. Michel.

V peticijski odbor so voljeni: Frank, dr. Neupauer, dr. Wanisch, dr. Heschl, dr. Conrad. Prvomestnik tega odbora je posl. Frank.

Dr. J. Kaiserfeld nasvetuje, naj se voli v obravnavanje vseh finančnih stvari poseben odbor 12 poslancev in za zadeva zemljišnega odškodovanja peteričen odbor. Oba nasveta se sprejmeta. V finančni odbor se volijo: dr. Altman, Baier, Feyrer, dr. Graf, dr. J. Kaiserfeld, dr. Tunner, Lipold, Lohninger, Schlögel, dr. Schloffer, dr. G. Schreiner, Syz.

V odbor za obravnavanje zemlj. odškodovanja se volijo: dr. Conrad, Krichuber, Pauer, dr. Neupauer, dr. Baltl.

Odboroma se izročijo dotična poročila dež. odbora.

V presojo računskega sporočila dežel. odbora se voli sledečih 9 odbornikov: dr. Razlag, Mulley, Tunner, gf. Auersperg, Feyrer, Neekerman, Plankensteiner, Syz, M. Schreiner.

Odbor za srenjske in okrajne zadeve je sestavljen iz sledečih 13 poslancev: dr. Baier, dr. Heschl, Frank, M. Kaiserfeld, Scholz, gf. H. Lamberg, Pairhuber, Rak, Rechbauer, Seidl, Wanisch, Lipold, Brandstätter,

Dr. M. Kaiserfeld kot predsednik št. kmet. družbe vabi poslance na 25. in 26. t. m. k živiniski razstavi v Šmarji v Murični dolini, in slavnostni odbor mariborski k pevski svečanosti na 6. dan septembra.

Seja se konča ob 1 1/4 popoldne. Prihodnja seja v četrtek. Na dnevnem redu stoji obljuba novih poslancev, vladini predlogi, poročila deželnega odbora in poročila peteričnega odbora v zadevah novih volitev.

2. seja deželnega zbora koroškega 24. avg.

se je pričela ob 10 1/2 uri dopoldne. Predsednik naznani nekoliko prošelj srenjskih zastopov Ziljske doline v cestnih zadevah. Prošnje se izročijo ali

ske čeljustjo sovražnike judov. Non cuivis homini contingit adire Corinthus — ni vsak poklican, in ni vsacemu sreča namenjena, da bi kar se mla-

doletne politike tiče bruna izdiral ali vsaj kazal v očeh slovenskih.

Izmed vseh turnarjev, kateri so toliko če ne več izobraženi kakor Slovenci, ki pridejo iz viših šol, če le po nemško platno na vatle merijo, če nemško kulturo v usta vzamejo, si izvoljen ti. Ti pa si izvoljen. Tebe so naredili za vredništvo odgovornega in vzeli so tvoje lepo ime, ter ga v strah in grozo postavili nam Slovincem pod črto tam na poslednji strani za anon-sami, kjer se bere črno na belem. In če zdaj po ljubljanski zvezdi greš, lahko trdó stopaš kakor bi pod vsako peto imel devet mladoletnih slovenskih politikarjev, ktere ti je potreti. In kedar v kazino prideš na ples, zaljubilo se bodo vse lepe ljubljanske nemškute od prve do zadnje v tebe in tvojo slavo, kajti saj poznamo, kako lepi spol hrepeni po slavi in slavnem imenu. In ko tebe že več ne bo, in ko „Tagblatta“ že več ne bo, bo tvojega vnuka vnuk našel tvoj „ljudski“ list, ter bo bral tvoje za vredništvo odgovorno ime, bo bral kaj si tiskal o mladih nezrelih politikarjih in se bo čudil in bo slavil tvojo zgodnjo „altklugheit“. Kak razloček! Tvoje ime bo ostalo in slovelo na širjavo in daljavo kakor tvoj „Tagblatt“, moje pak se bo izgubilo v morji pozabljivosti, in vendar sva nekdaj skupaj luknjice kopala.

Kaj mi boš dal, da širim med Slovence tvojo slavo? V svojem listu imaš prostorček: „Amüsantes aus der slov. Presse“. Tjekaj notri mečeš posamezne grozno slabo prestavljene stavke iz „Slov. Naroda“, da bi se jim ljubljanski turnerji, ki turnati ne znajo, čudili. Pooblastim te, da tudi te vrste tjekaj postaviš.

— 9 —

(iz Ose čez Jehatarinograd v Tjumen) se že začenja. Bila je o priliki začetka velika slovesnost v Jekatarinogradu.

Vse te železnice so v rokah domačih podvzetnikov. Kako pa se obnašajo tuji? K sreči imajo le malo že pri tem poslu opraviti; pa da bi se jim še to ne bilo izročilo! Iz Balte v Kijev je lani že imela železnica gotova biti, pa še letos ne bo. In Bog vé, kako bi se še delala, ako bi kijevski gubernator, general Bežak, ktereга štejem med naše naj iskrenješe domoljube, ne bil tako krepko na noge stopil. Zdaj je vendar do tega prišlo, da se, od kar je general Bežak od ogledovanja te železnice nazaj prišel, govori, da bodo vozovi z delavci še to poletje začeli prevaževati se. Pri vsi ti nezmožnosti pa se ti tuji tako vedó, kakor da so prišli, ko zmagovalci v Rusijo.

Železnice imajo za Rusijo veliko večo važnost, ko za katerokoli zemljo v Evropi. Vse se pri nas veseli železnic, vse jih komaj pričakuje. Vendar so nekteri jeli z glavo majati. Kaj bo iz naših gozdov, skrbno poprašujejo? Že te železnice, ki jih imamo, so nam veliko gozdov požrle. Res, skrb ni prazna bila. Pa zdaj, hvala Bogu, je pri kraju. Naša vlada te stvari ni prezrla. Že leta 1861 je poslala zvedene može v kraje, kjer se premog nahaja, da jih natanjko preiščejo. K Donu je poslala brata Nosova, v tuljko in kakuško gubernijo Helmersena. Zdaj so ti zvedenci razglasili, kar so po dolgem in natančnem preiskovanju zvedili. Kaj veselo je za Rusijo; o tem pa v prihodnjem listu.

Politični razgled.

Iz deželnih zborov je do zdaj še malo posebnega poročati. Pisma českih narodnih poslancev še ne moremo danes priobčiti. Česki zbor je sicer že v prvi seji sklepal, „Corresp.“ pa pripoveduje, da ni še nikakor določeno, ali je bilo dovolj poslancev nazočih, da bi se smelo sklepati. Oficijelni preštevalci so sicer našli 121 poslancev, kolikor bi jih moralo nazočih biti, od časnikarske mize pa so jih po večkratnem številjenji našli le 113. — V drugi seji deželnega zbora moravskega se jih je bilo sicer našlo toliko, da so mogli sklepati, ali ravno toliko, tako da se ne sme nobeden speniti iz zbornice, če noče pripraviti zbora ob zmožnost veljavno sklepati. V prvi seji jih je nenazočnost narodne stranke tako osupnila, da so pozabili celo na obligatni „Hoch“ za cesarja, kteri navadno nikjer ne sme izostati. Kakor je posneti iz brzojavnih sporočil, izročili so tudi moravski narodni poslanci predsedniku deklaracijo, v kteri naznanjajo zakaj jih ni v zbor. Največe pozornosti vreden je dozdej gališki zbor. Ali se bo večina pridružila česki federalistični opoziciji ali dalje tirala obsojeno koristolovno a koristozgubno politiko državnega zbora, ni še določeno. Dr. Smolka je dozdej nasvetoval, da se ima preklicati sklep od 2. marca 1867, vsled ktereга se je vililo v državni zbor, deputati pa pozvati, naj svoje mandate položé. Smolka je ta nasvet s tem podpiral, da je drž. zbor delokrog deželnega zbora čisto zasukal in sicer dež. zboru na kvaru. Zyblikiewicz je podpiral Smolkov predlog in stavil nasvet: Deželni zbor naj izreče svoje mnenje o ustavi in drž. osnovnih postavah in voli devetoričen odbor, ki bo o tem poročal in nasvetoval. Narodno shodišče je sprejelo Smolkov predlog in mesto napravilo Smolki sijajno baklado. Pol ure predno so se zbrali poslanci goriškega zbora, razpočila se je v neki spovednici stolne cerkve petarda s velikim ropotom a brez velike škode. Spomina vredno je, da je spregovoril vladni komisar baron Pius nekoliko slovenskih besed, s kterimi je pa neki le pokazal, da slovenskega ne umé, ker je s trudom in težavo kratke besedice iz papirčka bral. Ali g. Pius in tisti, ki so mu to nasvetovali, res misli, da so Slovenci taki polit. otročaji, da se bodo s takimi drobtinami od vladne mize zadovoljili! Ravnopravnost hočemo vso in polno, toraj ne šalite se, ne žalite nas! Od goriškega zbora si mnogo ometamo, Slovenci in Italijani so se strogo ločili tudi zvonajno. Ne vdajmo se! Tirolski zbor smemo po dosedanjih sporočilih šteti med opozicijske.

Prisedniki českega deželnega odbora dr. Rieger, dr. Sladkovski, Zeithammer in dr. Škarda so se svojemu odborništvu odpovedali prepuščaje „shodu nemških poslancev“, kakor imenujejo česki listi deželni zbor, nadomestiti jih s kretnimi Nemci. Narodnim poslancem dohajajo iz vseh deželnih krajev brzojavna potrdila, da narod popolnem odobrava politiko svojih pogumnih voditeljev. — Proti českim prepevevanim taborom se nadalje postopa s kazenskim zakonikom. Kazni so navadno po 5 gl.

Kakor se piše „Nar. N.“ hoče ministerstvo na Českem ob moč deti postavo o društvi in zborih, kar pa Čehom menda ne bo sivih las delalo; faktično ste bile te postavi brez veljave.

Hrvaški deželni zbor se ima sklicati na 12. dan septembra meseca. V ogerskih političnih krogih se marljivo pretresuje misel ogersko-česko-poljske zveze. Dunajski listi pa jo razpostavljajo, kakor slamnate može v snetivo proso svoje nemške politike.

„W. Z.“ razgláša dovoljivo pismo za železnico med Sv. Mihielom in Leobnom.

Med Avstrijo in Srbijo že dalj časa teče obravnavanje zaradi pogodbe, vsled ktere bi naj Avstrija izročevala Srbiji srbske hudodelnike, ki bi na njena tla pribežali in narobe. Na dalje se hoče med tema državama ustanoviti neka vzajemnost v menjicinih in tržnopravnih vprašanjih.

Stara „Presse“ se poteguje za Avstrijo, pa le iz tega namena, da bi se noben narod ne razgubil, ktereга bi ona potem ne darovala z „plavo Donavo“ vred veliki Nemčiji.

Lovskim batalijonom se bo pri vsaki kompaniji odvzelo 20 mož.

V albanskih hribih, piše „A. A. Z.“, se krvavo bijó latinski krščani z Mahomedanci. Fanatičen čn Mahomedanec je boje uzročil. Miriditi so imeli od nekđaj svoje načelnike, v čijih rokah se strinja cerkvena

in svetna oblast, v visokih čisljih. Zadnjega svojega zdaj umrlega glavarja Biba Dode-a je mali narod posebno spoštoval in ljubil in ravno zato, da bi namreč Miridite razdražili, skopali so nekteri Mahomedanci mrtvo truplo glavarjevo iz zemlje ter so ga onečastili in mu pobrali vsa cerkvena znamenja. To je seveda Miridite zelo razkačilo, tako da so se oborožili in vsem Mahomedancem v Albaniji vojsko napovedali. Turške vojne čete so sicer šle v albanske gore ali dozdej še niso mogle borečih se pomiriti. Če se bodo pravoslavni krščani boja vdeležili, kakor hočejo nekteri trditi, pa bi ta dogodek vtegnil napraviti malo Kandijo. Take nasledke ima povsod nepravčnost mahomedanska.

Raznesel se je bil glas, da se hoče Bismark odpovedati ne le ministerstvu, ampak vsemu javnemu delovanju. „Br. Mtgztg“, zdaj pravi, da ni misliti, da bi hotel iti Bismark že zdaj k pokopu.

Znani italijanski republikanec in agitator Mazzini je poslal zadnjič revolucijskemu poljskemu oddelku pismo, v kterem jih opominja, naj se postavijo vsemu slovanskemu gibanju na čelo, t. j. naj se sprijaznijo z Rusijo. O zanimivem tem pismu več, kedar nam bo prostor privolil.

Francija zdaj po ovinkih pozveduje, kaj bi storila Italija, ko bi se vnela vojska med Francijo in Prusijo. Italijanski Minister Menabrea je to hitro spoznal in naravnost izrekel, da o tem med Italijo in Francijo ne more biti nobenega razgovora, dokler Italijo v njenem svobodnem gibanju overa francoska posada v Rimu. Ko bi Francija svoje vojake iz Rima poklicala, bilo bi to zanesljivo znamenje nove zveze med Francijo in Italijo.

Francoska „Liberté“ je razglasila članek, v kterem zahteva, da naj bo RENA francoska meja. Službena „France“ jo zato pobija — samo da jej ualokdo veruje.

Po vsej Franciji se množe demonstracije proti sedanji vladarski lihi. „Živila svoboda“, „živil narod“ v marsikterem kraju preupije obligatni „živio car“.

Razne novice.

* (Turško junaštvo.) Pred nekoliko dnevi, piše „Dun. Zora“, so pripeljali Turki na vozu 50 človeških glav, ktere so pred paševo pobiše položili. „Čegave so te glave?“ vpraša paša. „Glave upornikov, ktere smo ubili!“ odgovarjajo Turki. Na to pa pristopi nekoliko Čerkesov, ki so spoznali v tej glavi svojega brata, v onej svojega očeta, z eno besedo ostale so na zadnje le 4 glave, kterih niso Turki kot glave ubitih Turkov spoznali.

* (Časniki ki ljudi zobljejo.) „Laib. Tgbl.“ je pozibal 5000 onih možkih in ženskih, ki so bili nazoči pri ljutomerskem taboru in je naznanil svojim bralcem le 2000 obiskovalcev. „Telegraf“ mu je hitro priskočil in jih pozibal še 900 naznanjaje, da ni bilo več ko 1100 ljudi 9. avgusta v Ljutomeru nazočih. Ker nismo hudobni, voščimo jim iz vsega srca, da bi jim slovenska trupla ne ostala v želodcu; 6. septembra se jim bo zopet ponudila velika pojedina. Dober tek!

* (Veliko deželnih poslancev štirskih) med njimi tudi plemeniti dr. Kaiserfeld alias Blagotinšek se je podal 25. t. m. v Šmarje v Murični dolini k živinski razstavi.

Najnovejše vesti.

Pariz 24. avg. „France“ pripoveduje, da se je v španjskem ministerstvu nekoliko sprememb nadejati, kedar se vrne kraljica domu. Ravno ta časnik beseduje proti onim, ki se vojske bojé in spodbija tudi mnenje tistih, ki trdè, da se sme iz sedanjih francoskih razmer na vojsko sklepati. — Glasovi o prepirih med Turki in Črnogorci zaradi mej neki niso resnični.

Praga. V zboru se bere peticija prof. Höflerja in tovarišev, naj se po jezikih razdeli tehnika v dva zavoda.

Bukarešt. Glas, da se v Bolgariji pripravlja novo uporno gibanje, je brez vse djanske podlage.

Belgrad. Po brzojavnih sporočilih razgraja v Tehezanu kolera.

Oznanilo

č. gg. obiskovalcem slovenskega tabora v Žavcu 6. septb. 1868.

Slavno c. kr. priv. juž. železniško društvo je dovolilo, da se bodo obiskovalcem slovenskega tabora v Žavcu za polovico navadne cene dajale karte za vožnjo v Celje v postajah Zagreb, Ormuž, Maribor, Ptuj, Polčano, Zidanmost in v Ljubljani 5. in 6. septem. in za vožnjo iz Celja nazaj tje, ker so ustopili, 6., 7., 8. septembra. Tisti gospodje obiskovalci pa, kteri bi o medpostajah ustopili, lahko po dotičnih načelnikih postaj (Stations-Chefs), postaj, kjer hočejo ustopiti, proti vložbi dotične cene, in če se en dan popred, ko se hočejo odpeljati glasijo, dobijo karte za vožnjo sem in nazaj (Tour in Retourkarte) od popred imenovanih postaj (z Ljubljane, Maribora itd.) za polovico navadne cene. Samo da take karte veljajo le za vožnjo v Celje in iz Celja tje, ker je kdo ustopil, in samo na zgoraj imenovane dni. Taka karta bi se, ako bi kdo pri kteri drugi postaji izstopil, odvzela in za vožnjo nazaj nič ne velja.

Voditeljstvo tabora v Žavcu.

Dunajska borza od 26. avgusta.

5% metalike 58 fl. — kr.	Kreditne akcije 211 fl. 80 kr.
5% metalike z obresti v maji in nov. 58 fl. 20	London 114 fl. 55 kr.
5% narod. posojilo 62 fl. 20 kr.	Srebro 112 fl. 50 kr.
1860 drž. posojilo 84 fl. 10 kr.	Cekini 5 fl. 44 kr.
Akcije narod. banke 727 fl. — kr.	